

Kvíz

Stará řemesla aneb Kde je to zlaté dno?

Při sledování umění starých řemesel na nás dýchne kouzlo – známého i neznámého. Svět našich předků závisel na přírodě a lidé se k ní chovali mnohem ohleduplněji než dnes, kdy máme jiné nároky a zájmy, jiný životní styl. A také jen málokdo umí udělat něco opravdu rukodělně dokonalého a originálního. Asi proto obdivujeme dokonalost a funkčnost předmětů vyrobených dřívějšími řemeslníky i dědictví v podobě mnoha památek. Řemeslník věděl o svém výrobku doslova všechno. Znal materiál a způsob jeho zpracování, k čemu všemu se používá i pro koho je určen. Do své práce vkládal tvůrčí schopnosti i cit a dokonale spojoval účel a tvar výrobku. Své zkušenosti a dovednosti předávali lidé dalším generacím, které výrobky dále zdokonalovaly. V našem dnešním kvízu si připomeneme názvy starých řemesel nebo s řemesly spojených, z nichž jsou některá opravdu zapomenutá.

1. Kdo to byl baraba?

- Sousedův synek, který vynikal v umění očesat naše jablka
- Účetní, který v minulosti počítal obchodníkům slevy z prodejní ceny
- Dělník na stavbě železnic, zejména tunelář

2. Komu se říkalo hářkař?

- Lazebníkovi, který kromě holení uměl ostříhat kvalitně „háro“
- Podomnímu obchodníkovi s papírem,

kteří nosili na zvláštních nosítkách – hářkách

- Pravidelnému návštěvníkovi hospody neboli harendy, který zde měl své místo, na něž mu nikdo nesměl usednout

3. Kdo to byl horogolista?

- Vzácný specialista-hodinář, který využíval při výrobě hodinových mechanismů znalosti astronomie
- Jakýkoli pracovník pocházející z horských oblastí
- Opravář-mechanik specializující se na automobily veterány a používajících vysoce kvalitní gola klíče

4. Kdo byl (je) paknecht?

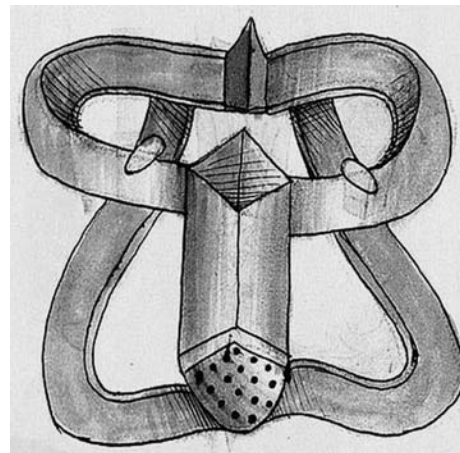
- Specialista-pedikér zabývající se zarostlými nehty
- Člen tajného spolku působícího zejména v severských zemích
- V dobách veřejných lázní zde působil jako pomocník lázeňského

5. Komu (čemu) se říkalo ohánečník?

- Řemeslníkovi, který z ptačích per vyráběl vějíře sloužící původně k od-

hánění much

- Řezníkovi – prodejci oblíbených hovězích oháněk, v některých krajích specialistovi na polévky z hovězí ohánky
- Variantě pásu cudnosti – pás se nasažoval nevěrnému muži

6. Kdo (co) to byl lanfaréf?

- V jihomoravské hantýrce – místní duchovní
- Potulný apatykář
- Speciální měřidlo, kterým se zaměřovala úrodná půda pro prodej

7. Co dělal (nebo byl) faktor?

- Zkušený člověk, jenž potvrzoval nebo nepotvrzoval svědectví u soudu zvoláním: „Fakt!“
- Vypočítával směr plavby na zámořských lodích
- Přiděloval domácím výrobcům surovinu na zpracování, obstarával prodej i nákup pro cizí výrobce

8. Co uměl udělat talafoús?

- Vyzvědět tajné informace
- Pečlivě upravit šlechticům vousy či kníry pomocí speciálního vosku
- Zahrát při veselici na talaríně – hudebním nástroji, který si každý takový hudebník musel upravit podle velikosti svých rukou

9. Kdo (nebo co) byl fasíř?

- Nadávká převzatá z maďarštiny, kterou v době vzniku Československé republiky častovali na slovensko-maďarské hranici české četníky
- Vandrovni myslivec
- Propuštěný vězeň, který byl ve zkušební době

10. Kdo (nebo co) to byl underláčník?

- Člověk pověřený úřady k ověřování velikosti nákladu vpouštěného za městské brány
- Člověk pověřený úřady ke sčítání lidu
- Člověk pověřený úřady k řízení trhu se slanečky

Správné odpovědi: 1c, 2b, 3a, 4c, 5a, 6b, 7c, 8a, 9b, 10c.

Připravila Blanka Falcníková